



**Quickscan Wageningsestraat 24
Andelst**



Colofon

Titel: Quickscan Wageningsestraat 24 Andelst

Projectnummer: 19035

Opdrachtgever: De Valleo Ontwikkeling BV
Pakhuisweg 1c
6745 XA De Klomp

Datum.....: 25-7-2019

Status rapport.....: Eindrapport

Bestand.....: 19035 - QS Wageningsestraat 24 Andelst - vs 1.0

Opdrachtnemer: De Groene Ruimte BV
Sportstraat 42
6707 GH Wageningen
tel. 0317-423969
dgr@dgr.nl www.dgr.nl

Handtekening voor akkoord directie,

Naam.....: ir. P.A.W.M. Raaijmakers

Handtekening :

Auteursrecht.....: De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).

De informatie in dit rapport is mogelijk deels afkomstig uit de NDFF. Deze informatie mag niet zonder toestemming van Bij12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar worden gemaakt.

Projectnummer: Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door De Groene Ruimte BV geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte BV.



INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	2
2.	ACHTERGROND	3
2.1.	Plan- en onderzoeksgebied	3
2.2.	Getoetste activiteit	7
2.3.	Uitvoering quickscan	7
3.	GEBIEDSBESCHERMING	9
4.	SOORTENBESCHERMING	10
4.1.	Flora.....	10
4.2.	Vleermuizen.....	11
4.3.	Overige zoogdieren	11
4.4.	Vogels.....	12
4.5.	Reptielen en amfibieën	12
4.6.	Libellen, vlinders en overige ongewervelden.....	14
5.	CONCLUSIES EN VERVOLG	15
5.1.	Conclusies	15
5.2.	Vervolg.....	16

BIJLAGEN

- Bijlage 1. Meest relevante artikelen uit de Wet natuurbescherming bij een quickscan
 Bijlage 2. Middels de Wet natuurbescherming in Gelderland beschermde soorten



I. INLEIDING

Voor de locatie Wageningsestraat 24 (Andels, Gelderland) is een herontwikkeling gepland. Voor deze geplande herontwikkeling is, in opdracht van Vallei Ontwikkeling B.V., middels een ecologische quickscan getoetst of daardoor verstoring van beschermde planten- of diersoorten optreedt waarvoor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig is.

De achtergrond (plan- en onderzoeksgebied, de getoetste activiteit en de uitvoering van de quickscan) zijn in hoofdstuk 2 beschreven. In hoofdstuk 3 wordt voor de gebiedsbescherming (Natura 2000 en Gelders Natuurnetwerk (GNN) en voor de soortenbescherming (per soortengroep) nagegaan of de ontwikkeling (significant) negatieve effecten heeft waarvoor in het kader van de Wet natuurbescherming vergunning en/of ontheffing is vereist. De conclusies en adviezen zijn in hoofdstuk 4 verwoord.

De foto's in deze rapportage zijn tijdens het veldwerk door De Groene Ruimte gemaakt, tenzij anders is aangegeven.

2. ACHTERGROND

2.1. Plan- en onderzoeksgebied

Het plangebied ligt aan de Wageningsestraat, nr. 24, in Andelst (gemeente Overbetuwe). Dit is onderdeel van een bedrijventerrein aan weerszijden van de Wageningsestraat. Het wordt gedomineerd door grootschalige bedrijfsbebouwing; daarvan staat een aanzienlijk deel leeg. De Wageningsestraat voert langs de westrand van de bebouwde kom van Andelst en is de scheiding tussen de bebouwde kom en het intensief gebruikte agrarisch buitengebied.



Figuur 1 Ligging in omgeving



Figuur 2 Actuele situatie: kassencomplex

De voorste helft van het kassencomplex is nog grotendeels in gebruik voor de teelt van sierstruikjes, dat op een moderne en intensieve wijze gebeurt. De bodem is hier afgedekt met kunststofmatten. Het achterste helft is al gedeeltelijk ontmanteld en deels in gebruik voor andere doeleinden, zoals opslag van materialen, bewoning, dumping van tuin- en bouwafval. Ten tijde van het veldbezoek was ook plaats gemaakt voor een rommelmarkt. De bodem is ook hier grotendeels afgedekt met kunststofmatten. Waar het kassencomplex ontmanteld is, zijn bestrating, een harde kleibodem en een losse zandbodem zichtbaar.



Figuur 3 Kassencomplex, deels in gebruik



Figuur 4 Kassencomplex, deels buiten gebruik



Figuur 5 Kassencomplex, deel gesloopt

De omgeving rond beide bedrijfswoningen is grotendeels bestraat. Het enige groen wordt hier gevormd door de siertuinen van de woningen, dat uit goed onderhouden sierstruiken, fruitboompjes en een walnotenboom bestaat. De bedrijfswoningen betreffen een oorspronkelijke woonboerderij die in gebruik is als woning en enige historische landschappelijk waarde vertegenwoordigt, en een bedrijfswoning uit een latere periode. Deze laatste bedrijfswoning is van een algemeen type dat in de eerste decennia na de tweede wereldoorlog overal in het land werd gebouwd. Deze woning is doormiddel van en aanbouw verbonden met het kassencomplex. Deze aanbouw bestaat voornamelijk uit plaatwerk waarop bij wijze van isolatie aan de binnenkant spuitschuim is aangebracht. Deze aanbouw, en eveneens een losse stenen schuur die ook als bedrijfsgebouw functioneert, wordt gesloopt. De losse schuur is van dezelfde architectuur als de woonboerderij en behoort waarschijnlijk tot de oorspronkelijke kernbebouwing van het bedrijf. De schuur vertoont veel tekenen van achterstallig onderhoud, zoals scheuren in de muren en afbrokkelende stenen, en is geheel volgestouwd met materialen en gereedschappen. De oorspronkelijke dakbekleding van dakpannen is waarschijnlijk in een later stadium vervangen door de huidige dakbekleding van golfplaten.

Het terreintje aan de achterkant van de woning is grotendeels bestemd voor het houden van paarden. Er zijn twee kort afgegraste weilandjes aanwezig en een ruime paardenbak. De bebouwing bestaat uit twee houten schuurtjes met open voorkanten die bestemd zijn als inloopstal voor de paarden. Verder staat hier een kleine open loods geheel opgetrokken uit metalen platen voor de stalling van voertuigen. Andere elementen hier zijn een composthoop en een mestvaalt. Als opgaande beplanting is een groepje coniferen in slechte staat aanwezig. Het gehele terreintje is begroeid met een breed scala aan onkruiden en ruigtekruiden en betreft daarom het enige element binnen het plangebied dat enige algemene natuurwaarde vertegenwoordigt.



Figuur 6 Paardenweide met schuilstallen

Het plangebied grenst aan de oostkant aan een gemeenteparkje met goed onderhouden siergroen en dichte scheerhagen, een omheind hondenuitlaatveldje en een speeltuintje. Aan de zuidrand en ook grotendeels langs de noordgrens, vormen sloten de begrenzing met de naburige percelen. De sloten zijn van het type dat alleen water voeren in natte perioden. Deze sloten zijn geheel dicht begroeid met riet en ruigtekruiden. Aan de noordkant is de sloot uitbundig begroeid met moerasspirea dat erop wijst dat de bodem nooit geheel uitdroogt. De wegsloot aan de voorkant van het bedrijf voert meestal water, maar was ten tijde van het veldbezoek ook drooggevalen.



Figuur 7 Sloot zuidzijde

2.2. Getoetste activiteit

De getoetste activiteit is de voorgenomen herontwikkeling van het plangebied. Daarbij zal het kassencomplex worden gesloopt waarna er 3 nieuwe woningen op ruime kavels in een groene setting worden gerealiseerd. Beide bestaande woningen aan de Wageningsestraat worden gehandhaafd. De nieuwe situatie is in de volgende figuur weergegeven.



Figuur 8 Nieuwe situatie

2.3. Uitvoering quickscan

Voor de toetsing aan gebiedsbescherming is de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en Gelders Natuurnetwerk) bepaald, zodat ingeschat kan worden of en op welke wijze mogelijk beschermde waarden worden beïnvloed door de handeling.



Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 9 juli 2019 onder de volgende weersomstandigheden: droog, helder tot half bewolkt, 23°C, 1Bft en is uitgevoerd door een ervaren ecooloog van De Groene Ruimte¹⁾. Het plangebied is beoordeeld op geschiktheid voor beschermde soorten en is gezocht naar (sporen van) beschermde soorten. Daarbij is extra aandacht besteed aan de volgende aspecten:

- jaarrond beschermde verblijfplekken van zoogdieren en vogels;
- beschermde planten- en diersoorten en soorten die verwacht kunnen worden.

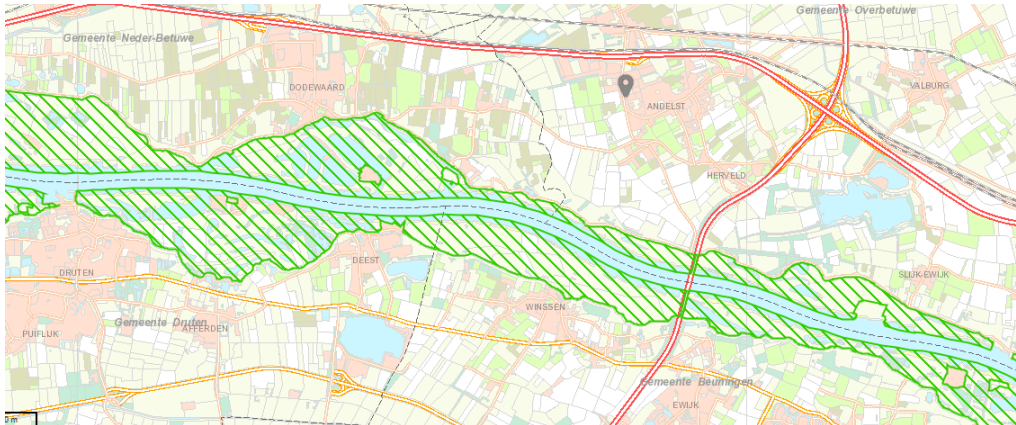
Voor zover van toepassing zijn ook andere bijzondere waarnemingen genoteerd. Er zijn geen gerichte inventarisaties (met vallen en dergelijke) naar bepaalde soort(groep)en uitgevoerd.

¹⁾ Dhr. Jan Maassen

3. GEBIEDSBESCHERMING

Bronnenonderzoek

Op ruim 2 km afstand ligt het Natura 2000-gebied 'Rijntakken'. Het dichtstbijzijnde onderdeel van de Gelders Natuurnetwerk ligt op ruim 1,5 km afstand.



Figuur 9 Ligging t.o.v. Natura 2000



Figuur 10 Ligging t.o.v. GNN

Conclusie

Vanwege de recente uitspraak van de Raad van State is er momenteel onduidelijkheid over de interpretatie van effecten van N-emissie op Natura 2000-gebieden²⁾. Overige effecten op dit N2000-gebied kunnen door de afstand worden uitgesloten.

Omdat de planlocatie buiten het GNN ligt, heeft dat hier ook geen verdere consequenties.

²⁾ Door een recente uitspraak van de Raad van State is de regelgeving rondom de (extra) uitstoot van stikstof gewijzigd. Op basis van de huidige berichtgeving lijkt voor activiteiten die voorheen zonder melding vergunningvrij waren, nu wel een vergunning nodig (Kamerbrief stand van zaken PAS korte termijn d.d. 27 juni 2019). "In veel gevallen zal nader moeten worden onderzocht op welke wijze effecten van stikstofdepositie kunnen worden uitgesloten of gecompenseerd. Er zijn vele gedachtenlijnen te verkennen, zoals mitigerende maatregelen, saldering, ADC toets, fase-ring, etc. Dit traject is maatwerk." (Element advocaten, 2019)

4. SOORTENBESCHERMING

4.1. Flora

Waarnemingen

De natuurlijk begroeiing op het terreintje bestaat voornamelijk uit algemene ruigtekruiden en onkruiden. Binnen het kassencomplex komen deze verspreid voor binnen lage dichtheden of solitair. Het open terreintje aan de achterkant van het kascomplex is dichter begroeid met een breder scala aan onkruiden en algemene graslandplanten. Opvallend is hier het hoekje met ruigtekruiden op tuinafval in de uiterste zuidoosthoek van plangebied. De hoop is hoog en dicht begroeid met soorten als Speerdistel, Reukloze kamille, Melkdistel, Zwarte mosterd en Kompasla. Opvallend is ook de Moeraspirea waarmee de sloot langs de zuidgrens mee begroeid is.



Figuur 11 Ruigteveldje achter kassencomplex

De enige vermeldingswaardige soort die gevonden werd is het Duits viltkruid. Deze wordt in de laatste editie van de Heukels als Rode Lijstsoort “ernstig bedreigd” vermeldt. Op de meer actuele website van FLORON wordt de soort nog alleen als “vrij zeldzaam” zonder Rode Lijststatus vermeldt. In de praktijk is de soort ook niet echt zeldzaam en wordt hij bij uitstek aangetroffen op en nabij kwekerijen en paardenhouderijen.



Figuur 12 Duits viltkruid

Conclusie

- Beschermde soorten werden niet aangetroffen en worden ook niet verwacht.
- De vegetatie op het terrein is van een te algemeen karakter om beschermde soorten of anderszins bijzondere botanische waarden te verwachten.

4.2. Vleermuizen

Waarnemingen

- Er zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen.
- Alle te slopen bebouwing wordt ongeschikt geacht voor verblijf van vleermuizen gelet op het materiaalgebruik, dagelijks gebruik en hoge mate van inval van daglicht.
- Het aanwezige groen is zo beperkt van aard dat dit niet van essentieel belang kan zijn als foerageergebied of verplaatsingsstructuren.
- Niet uitgesloten kan worden dat vleermuizen foerageren langs de gevels van de kassen waar warmte en luwtezones zijn. Indien deze kruidrijk begroeid zijn, zoals hier het geval is, trekken deze veel insecten aan, de voedseldieren van vleermuizen. Dit wordt echter niet als een essentieel onderdeel van een foerageergebied beoordeeld.

Conclusie

Negatieve effecten op vleermuizen, hun verblijfplekken en leefgebied kunnen uitgesloten worden.

4.3. Overige zoogdieren

Door zijn ligging en inrichting kunnen binnen het plangebied de beschermde grondgebonden soorten Steenmarter, Wezel, Bunzing en Hermelijn niet worden uitgesloten. Eveneens niet geheel uitgesloten kunnen worden enkele kleine grondgebonden kleine zoogdieren waarvoor een vrijstelling geldt en die als uitgesproken cultuurvolgers gelden als Huisspitsmuis, Gewone bosspitsmuis, Veldmuis en Bosmuis. De egel kan verwacht worden op het veldje aan de achterkant van het kassencomplex. Hier is geschikte schuilgelegenheid en de paardenmest en tuinafval trekken prooidieren voor de soort aan.

Conclusie

- Aanwezigheid van en daarmee effecten op de beschermde grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt (Steenmarter, Bunzing, Hermelijn en Wezel) kunnen niet op voorhand worden uitgesloten; om aan-of afwezigheid vast te stellen is nader veldonderzoek vereist.
- Wat betreft voor soorten waarvoor een vrijstelling geldt dient in het bijzonder rekening gehouden te worden met egel bij het ruimen van begroeiingen en afval op het veldje aan de achterkant van het kassencomplex. In het late najaar en winterseizoen dient rekening gehouden te worden met overwinterende exemplaren.

4.4. Vogels

JAARROND BESCHERMDE NESTEN

- Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten die in bomen nestelen kunnen hier worden uitgesloten.
- Voor de Huismus en Gierzwaluw, die aan bebouwing zijn gebonden, zijn aan de te slopen opstallen geen geschikte mogelijkheden. Wel werd er, achter het complex, een foeragerende Huismus vastgesteld; het plangebied is voor deze soort echter niet van essentieel belang.
- Voor Steenuil en Kerkuil ontbreken geschikte nestgelegenheden geheel. Het plangebied kan wel onderdeel uitmaken van een foerageergebied omdat er in de omgeving nog restanten herkenbaar zijn van het oude kleinschalige landschap waar de Steenuil evenals de kerkuil zijn optimaal habitatgebied vindt, zoals boomgaarden, oude kleinschalige bebouwing en graslandjes aanwezig. Niet geheel uitgesloten kan worden dat de soort in deze omgeving foeragerend rondtrekt. Tijdens het veldbezoek werden echter geen sporen gevonden die daarop wijzen.

OVERIG

Het enige broedgeval dat geconstateerd werd betreft van een Witte kwikstaart. Binnen de kassen werd een rondscharrelend groepje juveniele kwikstaarten aangetroffen. Deze soort broedt binnen of aan bebouwing en heeft waarschijnlijk ergens in een hoekje in de kas gebroed of aan de bebouwing. Voor deze en alle andere soorten geldt dat rekening gehouden dient te worden met het broedseizoen bij het amoveren van bebouwing en groen. Voorafgaande aan de sloop in het broedseizoen dient de bebouwing op daadwerkelijke broedgevallen geïnspecteerd te worden. Ook buiten het broedseizoen dient gegarandeerd te worden dat geen nesten van broedende vogels aangetast of vernietigd worden.

Buiten overige algemene soorten als Koolmees en ekster werden er verder geen waarneming gedaan.

Conclusie vogels

- Er worden geen negatieve effecten op jaarrond beschermde verblijfplekken verwacht. Hooguit kan afhankelijk van de voorgenomen herinrichting een lichte inperking van verwisselbaar foerageergebied van vogelsoorten uit deze categorie verwacht worden.

4.5. Reptielen en amfibieën

- Reptielen
De groep van reptielen kan geheel voor het plangebied uitgesloten. Het plangebied ligt ver buiten verspreidings- en optimale habitatgebieden van deze soortgroep.
- Amfibieën
 - Rugstreeppad



Het enige streng beschermde amfibie dat in de omgeving verwacht worden is de Rugstreeppad. De Overbetuwe behoort tot de landelijke kerngebieden van de soort. De soort is o.a. bekend uit het uiterwaardgebied de Waalwaard bij Dodewaard op 4 km afstand van het plangebied. De vindplaatsen binnen het rivierengebied betreffen hier en elders veelal afgravingen van steenfabrieken. Er werden doormiddel van bronnenonderzoek geen aanwijzingen gevonden dat de soort veelvuldig buiten zijn optimaal habitatgebied binnen uiterwaarden en ander natuurlijk terrein wordt aangetroffen.

Tijden het veldbezoek werden allerlei losliggende zaken omgekeerd om aanwezigheid van schuilende rugstreeppadden vast te stellen; deze werden niet gevonden. Het plangebied is door zijn inrichting en bedrijfsmatig gebruik in het verleden alsnog weinig geschikt voor de rugstreeppad. Ook ontbreken geschikte voortplantingswaters. Echter dat kan veranderen als de bebouwing verder gesloopt wordt, zandige bodem bloot komt te liggen, onkruidbegroeiingen zich ontwikkelen en tijdelijke waterplassen ontstaan. Tijdens de verdere herontwikkeling tot een nieuwe bestemming dient deze situatie voorkomen te worden.

Momenteel is er onvoldoende aanleiding om de Rugstreeppad soort te verwachten.

- Van de overige amfibieën kunnen bijvoorbeeld Gewone pad en Bruine kikker niet geheel uitgesloten worden. Dit zijn zogenaamde vrijgestelde soorten; hiervoor geldt de zorgplicht.



Conclusie

- Er zijn geen aanwijzingen voor beschermde reptielen aangetroffen; deze worden ook niet verwacht.
- Er zijn geen aanwijzingen voor beschermde amfibieën aangetroffen; deze worden ook niet verwacht.
- Negatieve effecten op streng beschermde amfibieën kunnen momenteel uitgesloten worden. Wél dienen maatregelen genomen worden om te voorkomen dat er een situatie ontstaat waarin Rugstreeppad zich tijdens de verdere herontwikkeling zich op het terrein vestigt.
- Voor soorten met een vrijstelling (bijvoorbeeld Gewone pad en Bruine kikker) geldt de zorgplicht.

4.6. Libellen, vlinders en overige ongewervelden

Bij het veldbezoek is een aantal algemene vlindersoorten (Distelvlinder, Dagpauwoog, koolwitje) waargenomen. Beschermde soorten uit deze groepen kunnen geheel uitgesloten wegens hun zeldzaamheid en omdat de specifieke habitateisen die deze soorten stellen in het plangebied afwezig zijn.

5. CONCLUSIES EN VERVOLG

5.1. Conclusies

GEBIEDSBESCHERMING

- Het plangebied ligt op ruim 2 km afstand van het N2000-gebied Rijntakken. Op het moment van uitvoering van deze quickscan is er onduidelijkheid over wet- en regelgeving met betrekking tot effecten van N op Natura 2000-gebieden. Overige effecten (oppervlakteverlies, geluid etc.) op Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten.
- Het plangebied ligt niet in of nabij een onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk. Effecten kunnen worden uitgesloten.

SOORTENBESCHERMING

Flora

Aanwezigheid van beschermde soorten kan uitgesloten worden.

Vleermuizen

Negatieve effecten op vleermuizen, hun verblijfplekken en leefgebied kunnen uitgesloten worden.

Overige zoogdieren

- Aanwezigheid van en daarmee effecten op de beschermde grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling (Steenmarter, Bunzing, Hermelijn en Wezel) kunnen niet op voorhand worden uitgesloten; om aan-of afwezigheid vast te stellen is nader veldonderzoek vereist.
- Wat betreft soorten waarvoor een vrijstelling geldt dient in het bijzonder rekening gehouden te worden met egel bij het ruimen van begroeiingen en afval op het veldje aan de achterkant van het kassencomplex. In het late najaar en winterseizoen dient rekening gehouden te worden met overwinterende exemplaren.

Vogels

- Er worden geen negatieve effecten op jaarrond beschermde verblijfplekken verwacht. Hooguit kan afhankelijk van de voorgenomen herinrichting een lichte inperking van verwisselbaar foerageergebied van vogelsoorten uit deze categorie verwacht worden.
- Broedgevallen van overige vogels kunnen optreden; daarbij dient bij de verdere uitvoering rekening mee te worden gehouden.

Amfibieën en reptielen

- Er zijn geen aanwijzingen voor beschermde reptielen of amfibieën aangetroffen; deze worden ook niet verwacht.
- Negatief effecten op streng beschermde amfibieën kunnen momenteel uitgesloten worden. Wél dienen maatregelen genomen worden om te voorkomen dat er een situatie ontstaat waarin Rugstreeppad zich tijdens de verdere herontwikkeling zich op het terrein vestigt.



- Voor soorten met een vrijstelling (bijvoorbeeld Gewone pad en Bruine kikker) geldt de zorgplicht.

Overige soorten

Overige beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld uit deze groepen kunnen geheel uitgesloten wegens hun zeldzaamheid en omdat de specifieke habitateisen die deze soorten stellen in het plangebied afwezig zijn.

5.2. Vervolg

Ontheffingsaanvraag

Voordat aangegeven kan worden of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig is, dient middels nader veldonderzoek de aan- of afwezigheid van Steenmarter, Bunzing, hermelijn en Wezel te worden vastgesteld.

Zorgplicht: ecologisch werkprotocol

Alle planten- en diersoorten, een uitzondering daargelaten, zijn middels de Wet natuurbescherming beschermd, evenals broedgevallen. Voor alle soorten en broedgevallen geldt in dat kader de zorgplicht. Dat houdt in dat men al het redelijke moet doen om verstoring, verwonden of doden van planten en dieren en verstoring van broedgevallen te voorkomen. Om dat in de praktijk te borgen is een ecologisch werkprotocol het aangewezen hulpmiddel.



BIJLAGE I. MEEST RELEVANTE ARTIKELN UIT DE WET NATUURBESCHERMING BIJ EEN QUICKSCAN

Onderstaande tekst bevat een aantal artikelen uit de Wet natuurbescherming, welke relevant zijn bij een quickscan in het kader van de soortenbescherming. Uiteraard is alleen de volledige wettekst bepalend; aan onderstaande tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

Artikel 3.1. [betreft: Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn].

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5. [betreft: Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn].

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10. [betreft: Beschermingsregime 'andere soorten'].

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;



- f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2. MIDDELS DE WET NATUURBESCHERMING IN GELDERLAND BESCHERMDE SOORTEN

* geen vrijstelling
V vrijstelling

Vleermuizen					
Baardvleermuis	*	Bechstein's vleermuis	*	Bosvleermuis	*
Brandt's vleermuis	*	Franjestaart	*	Gewone dwergvleermuis	*
Gewone grootoorvleermuis	*	Grijze grootoorvleermuis	*	Grote hoefijzerneus	*
Grote rosse vleermuis	*	Ingekorven vleermuis	*	Kleine dwergvleermuis	*
Kleine hoefijzerneus	*	Laatvlieger	*	Meervleermuis	*
Mopsvleermuis	*	Noordse vleermuis	*	Rosse vleermuis	*
Ruige dwergvleermuis	*	Tweekleurige vleermuis	*	Vale vleermuis	*
Watervleermuis	*				
Overige zoogdieren					
Aardmuis	V	Bever	*	Boommarter	*
Bosmuis	V	Bruinvis	*	Bultrug	*
Bunzing	*	Damhert	*	Das	*
Dwergmuis	V	Dwergpotvis	*	Dwergspitsmuis	V
Dwergvinvis	*	Edelhert	*	Eekhoorn	*
Egel	V	Eikelmuis	*	Gestreepte dolfin	*
Gewone bosspitsmuis	V	Gewone dolfin	*	Gewone spitsdolfijn	*
Gewone vinvis	*	Gewone zeehond	*	Griend	*
Grote bosmuis	*	Grijze dolfin	*	Grijze zeehond	*
Haas	V	Hamster	*	Hazelmuis	*
Hermelijn	*	Hille (Butskop)	*	Huisspitsmuis	V
Kleine zwaardwalvis	*	Konijn	V	Lynx	*
Molmuis	*	Narwal	*	Noordse vinvis	*
Noordse woelmuis	*	Ondergrondse woelmuis	V	Orca	*
Otter	*	Potvis	*	Ree	V
Rosse woelmuis	V	Spitsdolfijn van Gray	*	Steenmarter	*
Tuimelaar	*	Tweekleurige bosspitsmuis	V	Veldmuis	V
Veldspitsmuis	*	Vos	V	Waterspitsmuis	*
Wezel	*	Wilde kat	*	Wild zwijn	*
Witflankdolfijn	*	Witsnuitdolfijn	*	Witte dolfin	*
Woelrat	V	Wolf	*		
Amfibieën					
Alpenwatersalamander	*	Bruine kikker	V	Boomkikker	*



Geelbuikvuurpad	*	Gewone pad	V	Heikikker	*
Kamsalamander	*	Kleine watersalamander	V	Knoflookpad	*
Meerkikker	V	Bastaardkikker	V	Poelkikker	*
Rugstreeppad	*	Vinpootsalamander	*	Vroedmeesterpad	*
Vuursalamander	*				

Reptielen

Adder	*	Dikkopschildpad	*	Gladde slang	*
Hazelworm	*	Kemps' zeeschildpad	*	Lederschildpad	*
Levendbarende hagedis	*	Muurhagedis	*	Ringslang	*
Soepschildpad	*	Zandhagedis	*		

Vissen

Beekdonderpad	*	Beekprik	*	Elrits	*
Gestippelde alver	*	Grote modderkruiper	*	Houting	*
Kwabaal	*	Steur	*		

Dagvlinders

Aardbeivlinder	*	Apollovlinder	*	Bosparemoervlinder	*
Boszandoog	*	Bruin dikkopje	*	Bruine eikenpage	*
Donker pimperlblaauwtje	*	Duinparemoervlinder	*	Gentiaanblaauwtje	*
Grote paremoervlinder	*	Grote vos	*	Grote vuurvlinder	*
Grote weerschijnvlinder	*	Iepenpage	*	Kleine heivlinder	*
Kleine ijsvogelvlinder	*	Kommavlinder	*	Pimperlblaauwtje	*
Sleedoorpage	*	Spiegeldikkopje	*	Teunisbloempijlstaart	*
Tijmblaauwtje	*	Veenbesblaauwtje	*	Veenbesparemoervlinder	*
Veenhooibeestje	*	Veldparemoervlinder	*	Zilveren maan	*
Zilverstreephooibeestje	*				

Libellen

Beekrombout	*	Bosbeekjuffer	*	Bronslibel	*
Donkere waterjuffer	*	Gaffellibel	*	Gevlekte glanslibel	*
Gevlekte witsnuitlibel	*	Gewone bronlibel	*	Groene glazenmaker	*
Hoogveenglanslibel	*	Kempense heidelibel	*	Noordse winterjuffer	*
Oostelijke witsnuitlibel	*	Rivierrombout	*	Sierlijke witsnuitlibel	*
Speerwaterjuffer	*				

Kevers

Brede geelrandwater-roofkever	*	Gestreepte waterroofkever	*	Heldenbok	*
Juchtleerkever	*	Vermiljoenkever	*	Vliegend hert	*



Kevers					
Weekdieren					
Bataafse stroommossel	*	Platte schijfhoren	*		
Overige diersoorten					
Europese rivierkreeft	*				
Vaatplanten					
Akkerboterbloem	*	Akkerdoornzaad	*	Akkerogentroost	*
Beklierde ogentroost	*	Berggamander	*	Bergnachtorchis	*
Blaasvaren	*	Blauw guichelheil	*	Bokkenorchis	*
Bosboterbloem	*	Bosdravik	*	Brave hendrik	*
Brede wolfsmelk	*	Breed wollegras	*	Bruinrode wespenorchis	*
Dennenorchis	*	Dreps	*	Drijvende waterweegbree	*
Echte gamander	*	Franjementiaan	*	Geelgroene wespenorchis	*
Geel schorpioenmos	*	Geplooid vrouwenmantel	*	Getande veldsla	*
Gevlekt zonneroosje	*	Glad biggenkruid	*	Gladde zegge	*
Groene nachtorchis	*	Groenknolorchis	*	Groensteel	*
Groot spiegelklokje	*	Grote bosaardbei	*	Grote leeuwenklauw	*
Honingorchis	*	Kalkboterbloem	*	Kalketrip	*
Kartuizer anjer	*	Karwijselie	*	Kleine ereprijs	*
Kleine schorseneer	*	Kleine vlotvaren	*	Kleine wolfsmelk	*
Kluwenklokje	*	Knollathyrus	*	Knolspirea	*
Korensla	*	Kranskarwij	*	Kruipend moerasscherm	*
Kruiptijm	*	Lange zonnedaauw	*	Liggende ereprijs	*
Liggende raket	*	Moerasgamander	*	Muurbloem	*
Naakte lathyrus	*	Naaldenkervel	*	Pijlscheelkelk	*
Roggelelie	*	Rood peperboompje	*	Rozenkransje	*
Ruw parelzaad	*	Scherpkruid	*	Schubvaren	*
Schubzegge	*	Smalle raai	*	Spits havikskruid	*
Steenbraam	*	Stijve wolfsmelk	*	Stofzaad	*
Tengere distel	*	Tengere veldmuur	*	Tonghaarmuts	*
Trosgamander	*	Veenbloembies	*	Vliegenorchis	*
Vroege ereprijs	*	Wilde averuit	*	Wilde ridderspoor	*
Wilde weit	*	Wolfskers	*	Zandwolfsmelk	*
Zinkviooltje	*	Zomerschroeforchis	*	Zweedse kornoelje	*